

Publiceret på KUNSTEN.NU d. 28. august 2013.
<http://www.kunsten.nu/artikler/artikel.php?altcph+2013+debat+kunst+er+viden+klaus+ae+mogensen+iff>

Kontoret for Kunst i Byens aktuelle udstilling med kunstneren Jesper Åbille i Ballerup Bymidte. (Foto: Gitte Juul)

Kunst – værdifuld viden

28. aug. 2013 [Interview] **Modkulturenes bidrag til samfundets udvikling er vigtige fingerpeg om, hvor vi er på vej hen. Men hvordan etableres forbindelsen, der kan føre samtidskunstens vidensproduktion i spil?**

Af Matthias Hvass Borello

Kunstens forskningsbetonede praksisser er i høj kurs i kunstfeltet. Italesættelsen af kunst som 'undersøgelser' præger formidlingen af kunsten på både det institutionelle og de mindre non-kommercielle platforme.

Kontoret for Kunst i Byen beskriver det således:

Kontoret initierer og organiserer midlertidige kunstneriske interventioner i byrummet. Den bagvedliggende idé er at kunsten, ved at intervenere strategiske steder, kan bruges til at pege på nogle af byens problemer og muligheder. Dette indebærer en midlertidig bearbejdning af de valgte steder. Med interventionerne genereres erfaringer om byen, borgernes adfærd og nye muligheder for byliv. Det er forhåbningen at disse erfaringer overtages af andre, fx Kommunen eller dens beboere, således at de midlertidige tilstande, som Kontoret skaber, kan få en mere permanent karakter.

Billeder fra fremtiden

"I fremtidsforskningen arbejder vi typisk med scenarier, hvor der er flere veje udviklingen kan gå: fx. mod mere fokus på det materielle eller mindre fokus på det materielle, og så laver man det, der kaldes en *back-casting*, hvor vi ser på, hvad der skal til for at vi vælger at gå enten den ene eller den anden vej?"

Klaus Æ. Mogensen er fremtidsforsker, foredragsholder og har desuden været medforfatter på bogen *Creative Man* (Gyldendal 2004) og senest bogen *Modkultur - fra undergrund til bundlinje* (Gyldendal Business 2011)

"Selv bruger jeg ofte *science fiction* som inspiration til, hvordan den nære fremtid kan se ud med for eksempel elektronik, internet og copyright, da det er noget forfatterne er meget optagede af. Men kunstens greb om fremtiden har historisk set været profetisk i forhold til den teknologiske udvikling, hvorimod den tog helt fejl omkring de mere bløde værdier som fx. de sociale normer og koder, hvor kunstens skildring var langt mindre progressivt. Det giver os en viden, om hvilke facetter af vores samfund, der er let, og hvad der kan være langt mere komplekst at forudse."

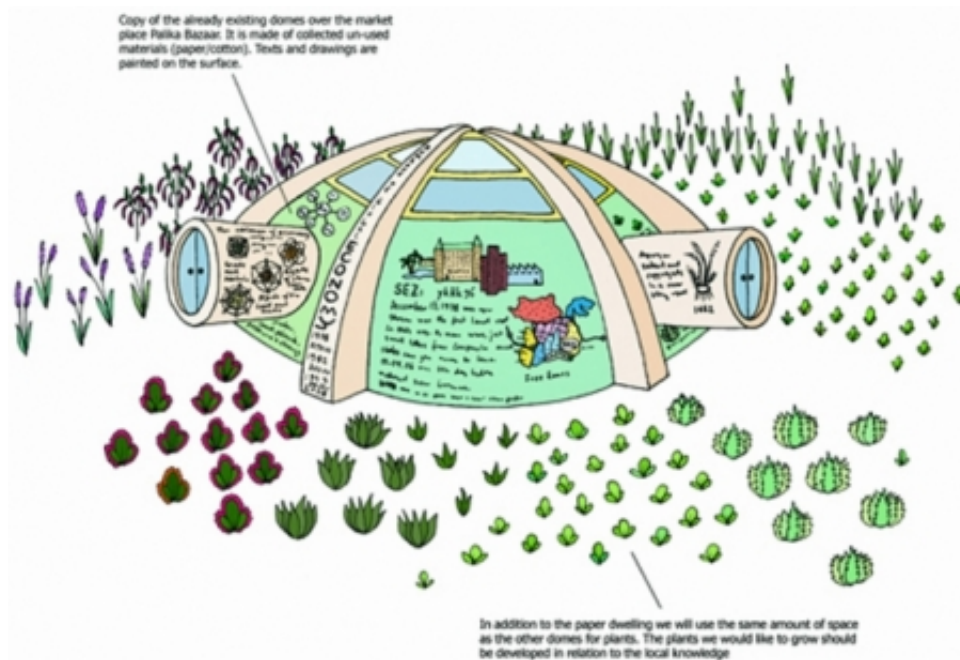
Kunstens evaluerende funktion

Kunstens kritik af for eksempel byudviklingen har jo muligvis været medvirkende til, at vores byer i

dag er langt mere grønne end fremtidsscenarierne tegnede til.

"Altså engang var der jo en decideret plan om, at 'søerne' i København skulle inddæmnes og udstykkes til en stor motorvej tværs gennem København. Det blev jo heldigvis ikke til noget," griner Klaus Æ. Mogensen højt og fortsætter:

"Kunstnerne skal gøre sig klart hvilke muligheder og udfordringer, der reelt findes i fremtiden. Og her gælder det om at kigge længere frem end Ekstra Bladet. Blandt andet ved at etablere samarbejder med folk fra DTU eller lignende. *Seven Denmarks* (udstillet ved Dansk Arkitektur Center i 2004, *red.*) var et sådan initiativ, hvor netop kunst og de tekniske forskningsfelter blev kombineret. Her havde vi kunstnere, der stillede spørgsmålstegn ved den måde vi gør tingene på, og det at stille spørgsmålstegn ved det bestående er jo det første skridt på vejen til at ændre det. Og det er det, man kan med kunst."

Learning Site: Land, Market and Economy, Delhi, 2008

Læs kunstnergruppen Learning Sites manual [Start Here](#), der undersøger sociale mekanismer og en alternativ organisering af land, økonomi og bæredygtighed.

Anarconomy

Modkulturen går uden om de etablerede kanaler, og er jo defineret ved ikke at spørge om lov. Men modkulturen bliver oftest indoptaget i mainstreamkulturen. Tænk bare på Hip-Hop-, Punk- eller Goth-kulturen, som nu ligger på tøjbutikkernes hylder."

"Det er jo forkert, når man siger at unge ikke interesserer sig for kunst i dag, men de dyrker sjældent det etablerede, fordi det langt hen ad vejen fremstår ufarligt og reaktionært. Og kanalerne i dag er jo mange, hvis man vil præsentere et kunstprojekt uden for det etablerede, og ikke være afhængig af for eksempel det offentlige støttesystem."

Og disse modkulturers værdi kan rummes i et særligt begreb: 'Anarconomy', modkulturens anarkistiske modeller, der langsomt indtages i de etablerede forretningsmodeller. "Begrebet dækker over noget man opfatter som modsætninger, men som viser sig at være forbundet. Tænk på Wikipedia, der er og opstod som et anarkistisk system, men som har skabt sin egen værdi og forretningsmodel. Uafhængige aktører, der forenes i et ofte idealistisk projekt, hvor netværket etablere nogle nye værdier og måder at tænke økonomier på."

Viden som samfundsinvestering

Men i det civilisrede samfund har viden og vidensdeling altid været gratis og er til alle tider blevet delt.

"Se bare på universiteterne og den offentlige funktion, de altid har haft og stadig har. I dag er det så i lige så høj grad internettet, der fungerer som læringskanal med lektioner på You-Tube o.s.v. Den frie deling af viden er en meget gammel, men holdbar model, som kvalificerer et helt samfund. Patent og copyright er derimod en ny og på mange måder kapital model," påpeger Klaus Æ. Mogensen.

Fakta:**Deltag i debatten på *Alt_Cph 2013*, 1. sep. kl. 13-14****KUNST ER VIDEN/ART IS KNOWLEDGE**

Samtidskunsten er ofte meget andet end et afsluttet værk på væggen eller på gulvet. Den er for mange udøvende kunstnere i dag en udforskende praksis, der undersøger og bearbejder informationer og viden skabt i andre sfærer. Den undersøger blandt andet vores brug af det offentlige rum, vore politiske strukturer og tankemodeller. Ikke bare for at udstille dem, men for at bidrage med nye ideer, modeller og løsningsforslag. Det store spørgsmål er, hvordan kunstens vidensproduktion kan komme i spil uden at gøre køb på kunstens frie tanker og dynamikker? Og kan kunsten opretholde sin frie position, hvis den gerne vil udnytte sin viden til at ændre samfundets tilstand?

Søndag 1. sep.: 13.00 - 14.00

PANEL:

Gitte Juul (Kontoret for Kunst i Byen)

Klaus Æ. Mogensen (Institut for Fremtidforskning)

Rikke Luther & Cecilia Wendt (Learning Site)

Sidsel Nelund (Ph.D-studerende i Kunst og vidensproduktion)

FAKTABOKS

Type: Debat

Titel: Walk & Talk Sessions: *Kunst er viden*

Medvirkende:

Klaus Æ. Mogensen

Learning Site

Sidsel Nelund

Kontoret for Kunst i Byen

Start: 01/09/2013

Sted:

Alt_Cph

Fabrikken For Kunst og Design

Sundholmsvej 46

2300 København S

3254 9424

www.ffkd.dk

EKSTRA INFO

Debatprogrammet under *Alt_Cph 2013 Concoction* er arrangeret af KUNSTEN.NU